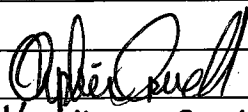

KSK-notat nr.:48/2012 - Bakgrunn for vedtak

Søker/sak:	Svelgen Kraft AS, Maridalselva kraftverk.		
Fylke/kommune:	Sogn og Fjordane/ Bremanger		
Ansvarlig:	Øystein Grundt	Sign.:	
Saksbehandler:	Kaja Henny Engebriksen	Sign.:	
Dato:	20 AUG 2012		
Vår ref.:	NVE 200709507-17 ksk/khen		
Sendes til:	Søker og alle som har uttalt seg til saken		

Søknad om tillatelse til bygging av Maridalselva kraftverk i Bremanger kommune, Sogn og Fjordane fylke

Innhold

Sammendrag	2
Søknad	4
Høring og distriktsbehandling	5
Søkers kommentar til høringsuttalelsene	7
Tilleggsopplysninger og kommentarer til disse	8
Norges vassdrags- og energidirektorats (NVEs) merknader	9
NVEs vurdering etter vannressursloven	12
NVEs konklusjon	17

Sammendrag

Svelgen kraft AS har søkt om tillatelse etter vannressursloven, jf. § 8, til å bygge Maridalselva kraftverk med installert effekt på 3,5 MW. Det er også søkt om tillatelse etter energiloven til bygging og drift av Maridalselva kraftverk med tilhørende koblingsanlegg og kraftlinjer.

Svelgen Kraft AS har søkt om bygging av fire kraftverk i Sørgulen; Maridalselva kraftverk, Mørkedalselva kraftverk, Sagedalselva kraftverk og Oladalselva kraftverk. De omsøkte prosjektene ligger i uavhengige vassdrag, men drenerer til samme fjorden. Søknadene er vurdert samlet med særlig hensyn på samlet belastning.

Det skal etter planene bygges et inntak ved en kulp i Maridalselva om lag 200 m nedstrøms utløpet av Sørgulevatnet ved kote 380. Inntaksdammen planlegges bygd i betong og blir omkring 4 m på det høyeste og ca 15 m lang over krona. Ved bygging av inntaksdammen vil vannstanden kunne variere med omkring 1 m. På grunn av terrengforholdene vil dammen bli synlig fra et kort parti helt øverst ved inntaket og fra overliggende fjellområder. Fra inntaksdammen planlegges rørgata nedgravd i hele lengden på omkring 1450 m. Det etableres samtidig en permanent anleggsvei i rørtraseen. Kraftstasjonen plasseres ved bredden av Maridalselva på kote 15, ca. 600 m fra utløpet i fjorden. Tilkobling til eksisterende 22 kV er planlagt via en ca. 600 m lang jordkabel. Kraftverket er planlagt med slipp av minstevannføring på 30 l/s vinter og 60 l/s sommer. Til sammenlikning er middelvannføringen beregnet til 520 l/s og 5-persentil verdier for sommer og vintersesong er på henholdsvis 60 l/s og 90 l/s.

En utbygging etter omsøkt plan vil gi omlag 10,6 GWh/år i ny fornybar energiproduksjon. Dette er en produksjon som er vanlig for småkraftverk. Selv om dette isolert sett ikke er et vesentlig bidrag til fornybar energiproduksjon, så utgjør småkraftverk samlet sett en stor andel av ny tilgang de senere år. De to siste årene har NVE klarert om lag 1,3 TWh ny energi fra småkraftverk. De aller fleste prosjektene vil ha enkelte negative konsekvenser for en eller flere allmenne interesser. NVE mener at så lenge disse interessene ikke er av svært stor verdi eller dersom de kan avbøtes i tilstrekkelig grad gjennom vilkår, så kan det gis konsesjon til tiltaket.

I høringsrunden kom det inn uttalelser fra Bremanger kommune, Sogn og Fjordane fylkeskommune, Fylkesmannen i Sogn og Fjordane, Sogn og Fjordane Energi AS, Statens Vegvesen og Sogn og Fjordane turlag. Ingen av de sentrale høringspartene motsatte seg konsesjon, men samtlige hadde bemerkninger til planene. Bremanger kommune poengterer i sin uttalelse at Maridalsvatnet ligger i et LNF-område og er avsatt som regional viktig friluftsområde i fylkesplanen for arealbruk. Fylkesmannen i Sogn og Fjordane uttaler at konflikten knyttet til Maridalselva kraftverk i hovedsak er knyttet til landskap i øvre del av tiltaksområdet, særlig i forbindelse med veiframføring og rørgate. Alle høringspartene som har uttalt seg om kraftverksplanene oppfordrer til krav om slipp av minstevannføring av hensyn til biologisk mangfold i elvene. Fylkesmannen og turlaget mener det må etableres omløpsventil i kraftstasjonen av hensyn til anadrom fisk.

Ifølge biologisk mangfoldrapporten er variasjonen i naturmiljøet i influensområdet relativt begrenset. Det er ikke påvist rødlistearter i influensområdet. Sør for influensområdet ligger et større sammenhengende område inngrepsfri natur (INON- område) av sone 1 og sone 2 som vil bli redusert som følge av en utbygging. De viktigste brukerinteressene i området er hjortejakt og eventuelt litt fiske nedenfor kraftstasjonsutløpet.

OEDs retningslinjer for små kraftverk skal brukes av Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) i konsesjonsbehandling av små kraftverk uavhengig om det foreligger regionale planer. Ifølge retningslinjene er det flere forhold som kan være problematiske i forbindelse med etablering av

småkraftverk og som bør legges vekt på i konsesjonsbehandlingen. I forbindelse med vurdering av planene for Maridalselva kraftverk er det fra NVE sin side langt særlig vekt på;

- Landskap
 - Verdifulle landskapselementer
 - Sårbare høyfjellsområder
 - Fjordlandskap

For disse temaene har vurdering av samlet belastning vært en vesentlig del av planvurderingen.

NVE mener at terrenginngrepene i det sårbare høyfjellsområdet i øverste del av influensområdet og det særpregede, åpne naturlandskapet i den bratte steinura i dalen langs Maridalselva vil bli betydelige, særlig i anleggsfasen, men inngrepene vil trolig heller ikke være mulig å avbøte på en god måte i et lengre tidsperspektiv. NVE vektlegger særlig at fremføring av rørgata og vei gjennom en mektig ur og i sidebratt terreng vil gi svært skjemmende inngrep. NVE mener også fraføring av vann på strekningen mellom inntaket og kraftstasjonen vil føre til at de særpregede fossene i øvre del av Maridalselva vil bli redusert som viktig landskapselement. Utbyggingen vil føre til en reduksjon av inngrepsfrie naturområder (INON), men dette i seg selv er ikke tillagt avgjørende vekt i forhold til de samlede landskapsmessige inngrepene som tiltaket medfører. Kraftverket vil ha utløp i øvre del av anadrom strekning i Maridalselva. Maridalselva er en mindre flomelv med bunnsubstrat og utforming som tilsier at den ikke er noen viktig elv for anadrom fisk, men fisk som vokser opp her vil likevel være et viktig bidrag til fjordsystemet. Med slipp av minstevannføring hele året og installering av omløpsventil mener NVE likevel at virkningene for anadrom fisk er akseptable.

Etter NVEs vurdering av de omsøkte planene og hensyn til samlet belastning i området vil ulempene med fraføring av vann på utbyggingsstrekningen og store terrenginngrep i det åpne naturlandskapet være større enn fordelene i denne saken i form av økt kraftproduksjon på ca. 10,6 GWh, og lokal verdiskaping. Inngrepene kan etter vår vurdering ikke avbøtes i tilstrekkelig grad med fastsettelse av vilkår.

NVE mener at ulempene ved bygging av Maridalselva kraftverk er større enn fordelene. Kravet i vannressursloven § 25 er ikke oppfylt.

Søknad

NVE har mottatt følgende søknad fra Svelgen Kraft AS, datert 9.3.2011:

Søknad om tillatelse til å utnytte Maridalselva i Bremanger kommune til kraftformål ved utbygging av Maridalselva kraftverk.

Svelgen Kraft AS ønsker å utnytte fallet i Maridalselva i Bremanger kommune i Sogn og Fjordane til kraftproduksjon og søker herved om følgende tillatelser:

1. Etter vannressursloven, jf § 8, om tillatelse til:
 - Å bygge Maridalselva kraftverk hovedsakelig i samsvar med fremlagte planer, eventuelt med mindre endringer i den tekniske utførelsen.
2. Etter energiloven om tillatelse til:
 - Bygging og drift av Maridalselva kraftverk med tilhørende koblingsanlegg og kraftlinjer som beskrevet i søknaden.

Kraftverket er planlagt med følgende tekniske data:

Maridalselva kraftverk, hoveddata			
TILSIG		Hovedalternativ	Planendring
Nedbørfelt	km ²	3,75	
Årlig tilsig til inntaket	mill.m ³	16,4	
Spesifikk avrenning	l/s/km ²	139	
Middelvannføring	m ³ /s	0,520	
Alminnelig lavvannføring	m ³ /s	0,06	
5-persentil sommer (1/5-30/9)	m ³ /s	0,06	
5-persentil vinter (1/10-30/4)	m ³ /s	0,09	
KRAFTVERK			
Inntak	kote	380	
Avløp	kote	15	
Lengde på berørt elvestrekning	m	1550	
Brutto fallhøyde	m	365	
Midlere energiekvivalent	kWh/m ³	0,828	
Slukeevne, maks	m ³ /s	1,05	1,15
Slukeevne, min	m ³ /s	0,05	
Tilløpsrør, diameter	mm	700	700-800
Tilløpsrør/tunnel, lengde	m	1450	
Installert effekt, maks	MW	3,1	3,5
Brukstid	timer	3800	
MAGASIN			
Magasinvolum	mill. m ³		
HRV	moh.	380	
LRV	moh.	379	
PRODUKSJON			
Produksjon, vinter (1/10 - 30/4)	GWh	6,7	
Produksjon, sommer (1/5 - 30/9)	GWh	5,1	
Produksjon, årlig middel	GWh	11,8	10,6

ØKONOMI

Utbyggingskostnad	mill.kr	27
Utbyggingspris	kr/kWh	2,29

Maridalselva kraftverk, elektriske anlegg

GENERATOR

Ytelse	MVA	3,4
Spenning	kV	6,6

TRANSFORMATOR

Ytelse	MVA	3,4
Omsetning	kV/kV	6,6/22

NETTILKNYTNING (kraftlinjer/kabler)

Lengde	m	600
Nominell spenning	kV	22
Luftlinje el. jordkabel		

Høring og distriktsbehandling

Søknaden er behandlet etter reglene i kapittel 3 i vannressursloven. Den er kunngjort og lagt ut til offentlig ettersyn. I tillegg har søknaden vært sendt lokale myndigheter og interesseorganisasjoner, samt berørte parter for uttalelse. NVE var på befaring i området den 23.5.2012 sammen med representanter for søkeren, Fylkesmannen i Sogn og Fjordane og Sogn og Fjordane turlag. Høringsuttalelsene har vært forelagt søkeren for kommentar.

NVE har mottatt følgende merknader til søknaden:

Bremanger kommune kom med uttalelse i brev av 23.8.2011. Kommunestyret fattet følgende vedtak:

"Planstatus for alle de omsøkte elvene i arealdelen til kommuneplanen for Bremanger er LNF-område. Sagevatnet og Olavatnet og øverste del av Sagelva, Oladalselva og Maridalselva ligger innenfor et område som i kommuneplanen er markert som LNF-område der friluftsliv er dominerende, og i fylkesplanen for arealbruk avsatt som regionalt viktig friluftsområde. Reguleringshøyden for disse to vannene bør vurderes i forhold til effekt på landskap og naturmiljø. Ellers ligger de omsøkte tiltakene i ytterkant av dette friluftsområdet, og kommunen vurderer konfliktnivået for utbygging i forhold til friluftsliv som akseptabel. Det bør vurderes å sette krav om minstevannføring ved alle utbyggingene av hensyn til fisk og biologisk mangfold i elvene."

Sogn og Fjordane fylkeskommune gjorde slikt vedtak i fylkesutvalget den 30.9.2011:

- "Sogn og Fjordane fylkeskommune vurderer fordelene ved Maridalselva, Mørkedalselva og Oladalselva i Sørgulen til å være større enn ulempene for allmenne og private interesser, og rår til at konsesjon vert gitt. Av omsyn til landskap og friluftsliv bør oppdemming/flaumdempingsmagasin i Mørkedalsvatnet og Oladalsvatnet sløyfast. Anleggsvegane langs rørgatene bør etter anleggperioden omgjerast til køyresterkt terreng."*
- "Av omsyn til landskap og friluftsliv rår fylkesrådmannen frå at det vert gitt konsesjon for bygging av Sagedalselva kraftverk, slik som omsøkt med inntak ved Sagedalsvatnet og rørgate i dagen 700 meter nedover svaberg/grunnlendt terreng. Eit redusert prosjekt med inntak lenger nede i Sagedalselva og utan rørgate i dagen, vil kunne akseptast."*

Fylkesmannen i Sogn og Fjordane har i brev datert 19.08.2011 uttalt følgende:

"Tilråding

Konflikten knytt til Maridalselva kraftverk er i hovudsak knytt til landskap i øvre del av tiltaksområdet. Det er særleg knytt til vegframføring og røyrgate, men dette vil tones ned over tid og god planlegging vil kunne redusere inntrykket. Minstevassføring vil sikre eit minimum av biologisk mangfald i elva gjennom heile året og er eit viktig avbøtande tiltak. Omløpsventil bør installeras for å sikre fiskeverdiane nedstrøms kraftstasjonen.

Føresetnader for tilrådinga:

- *Det skal settast minstevassføring for alle kraftverksprosjekta. Fylkesmannen tilrår minstevassføring lik 5-persentilen for Sagedalselva kraftverk og lik alminnelig lågvassføring for Maridalselva, Oladalselva og Mørkedalselva kraftverk.*
- *Det skal vere omløpsventil på Maridalselva kraftverk.*
- *Oladalselva kraftverk skal plasserast over identifisert vandringshinder om lag 500 m opp i elva.*
- *Røyrgate og veg til Mørkedalselva kraftverk skal justerast slik at dei ikkje påverkar naturverdiane i dei registrerte naturtypeområda.*
- *Røyrgate og veg til Sagedalselva kraftverk må tilpassast jf. ovanfor.*

Fylkesmannen vurderer elles at prosjekta med desse føresetnadane kan aksepterast i høve til lakse- og innlandsfiskeleva og ureiningslova.

Andre generelle krav til ev. konsesjon:

- *Inntaket vert gjort minst mogleg synlig med for eksempel forblending.*
- *Kantvegetasjonen langs vassdraga må takast vare på*
- *Inntaka vert gjennomført så skånsamt som mogleg med god trengtilpassing og istandsetting så fort som råd.*

Desse prosjekta er planlagt i ein heilskap og vurdert både samla og isolert. Tidlegare utbyggingar påverkar verdigrunnlaget til kvar einskild, men det er ikkje vurdert særskilde sumeffekter"

Sogn og Fjordane Energi Nett AS har i brev datert 07.06.2010 uttalt følgende:

"Vi har følgende kommentar til situasjonen i sentralnettet og i lokalt nett vedkommende søknaden: Den 01.04.09 vart det sendt et brev til NVE fra Statnett i samband med SFE Nett og Istad Nett om situasjonen i sentralnettet mellom Ørskog og Aurland. Som det fremgår er konklusjonen at det ikke kan tillates at det blir tilkobla meir ny produksjon i nettet enn dei kraftverka som har fått konsesjon før brevet vart sendt og motteke av NVE. Statnett har, i samband med SFE Nett, bestemt at alle kraftverk som måtte få konsesjon fra NVE etter den nemde datoen, vil få beskjed om at tilkobling til nettet ikke kan tillatast før sentralnettet er opprusta og overføringskapasiteten er auka. I praksis betyr dette at den nye 420 kV linja frå Songdal til Ørskog med nødvendig transformering må vere etablert. Dette vil då også gjelde for det omsøkte kraftverket".

Sogn og Fjordane turlag har i brev datert 14.06.2011 uttalt følgende:

"Selv om noe av utbyggingsområdet ligger i inne i utkanten av det regionalt viktige friluftsområdet, er det neppe konflikten med friluftslivet så stor for denne utbyggingen. Av hensyn til anadrom fisk bør omløpsventil i kraftstasjonen vurderes. Av hensyn til anadrom fisk bør det vurderes om plasseringen av kraftstasjonen bør flyttes et lite stykke oppover langs elva. Ettersom Maridalselva er en elv med anadrom fisk, er slipp av minstevannføring hele året etter vårt syn et absolutt krav. Det er viktig blant annet for å sikre en brukbar mattilgang til fisken i elva. Størrelsen på minstevannføringen ber vi NVE vurdere, men noe mindre enn alminnelig lavvannføring kan ikke være aktuelt etter vårt syn."

Søkers kommentar til høringsuttalelsene

Søker har i brev av 14.5.2012 kommentert de innkomne høringsuttalelsene slik:

"Bremanger kommune

Når det gjeld vurdering av minstevassføring viser vi til kommentar til fylkesmannen.

Fylkesmannen i Sogn og Fjordane

Krav om minstevannføring:

Der er søkt om utbygging utan minstevassføring, dette fordi det er eit høvevis stort restfelt nedstrøms inntaket. Ein del av austre nedslagsfelt drenerer til ein bekk som ender nedanfor inntaket. På grunn av desse tilhøva vil restvassføringa etter omsøkte planer vere betydeleg. Auka krav ut over dette må vegast opp mot tapt produksjon.

Omløpsventil:

I fiskerapporten pkt 7, avbøtande tiltak er det rådd til å vurdere installering av omløpsventil. Elvestrekninga nedstrøms kraftverket har ein djupål som gjer at store delar av elva vert tørrlagt om vasstanden vert liten. Vi ser at installering av omløpsventil kan vere eit avbøtande tiltak for denne elva, men meiner dette må vurderast saman med restvassføring og eventuelt krav om minstevassføring.

Når det gjeld dei generelle krava ser vi det som naturleg at desse vert innarbeidd i utbyggingsplanane. Inntakskonstruksjon vert utført i betong. Eventuell forblending av betongkonstruksjon med naturstein er krevjande å få pent. Alternativt foreslår vi å nytte fargetilsetning i betong for tilpassing mot omgjevnadene.

Sogn og Fjordane Fylkeskommune

For Maridalselva kraftverk er det ikkje knytt spesielle kommentarer/krav knytt til denne utbygging enn landskapsmessig tilpassing og at anleggsvegane vert omgjort til køyresterkt terreng. For tilsyn med inntak vil det i det vanlege vere trong for lett utstyr for transport slik som ATV. Det er likevel viktig at underlaget får høveleg friksjon slik at ferdsel for tilsynspersonell kan utførast på ein trygg og forsvarleg måte. Grunneigarane ynskjer å nytte vegane i samband med jekt og tilsyn med beitedyr. Vi ser det derfor som mest naturleg at driftsvegen får grusdekke.

Sogn og Fjordane Turlag

Vi meiner at stasjonen er plassert på ein god måte vurdert ut frå anadrom fiskestrekning, veg fram til stasjonen og røygatetrase.

Sogn og Fjordane Energi Nett AS

Det er gjort endeleg vedtak på bygging av ny 420kV-linje. Videre styrking av underliggande linjenett vil gå parallelt med dette arbeidet. Koordinering av tidsplan for styrking av linjenettet og bygging av kraftverkene i Sörgulen er etter vårt skjønn mogeleg å få til på ein god måte.

Tilleggsopplysninger og kommentarer til disse

Under sluttbefaring i området 23.5.2012 etterspurte NVE forslag til minstevannføring og produksjonsberegninger for Maridalselva. NVE mottok følgende produksjonsberegninger 1.6.2012:

Produksjonssimuleringer for Maridalselva med ulike minstevannføringer:

Slukeevne m ³ /s	Minstevannføring Vinter/Sommer	Brutto fall m	Magasin Mill.m ³	Rørdiameter mm	Ytelse MW	Årsprod. GWh
1,05	0/0	365,0	0	700	3,12	11,80
1,05	60/60	365,0	0	700	3,12	10,35
1,05	90/60	365,0	0	700	3,12	9,96
1,05	30/60	365,0	0	700	3,12	10,77
1,15	60/60	365,0	0	700	3,39	10,52
1,15	60/60	365,0	0	800	3,47	10,63

I etterkant av sluttbefaringen kom søker med forslag til minstevannføring sommer og vinter på henholdsvis 60 l/s og 30 l/s.

Norges vassdrags- og energidirektorats (NVEs) merknader

Om søker

Tiltakshaver for Maridalselva kraftverk er Svelgen Kraft AS, tidligere Elkem Energi Bremanger AS.

Om søknaden

Svelgen kraft AS har søkt om tillatelse etter vannressursloven, jf. § 8, til å bygge Maridalselva kraftverk med installert effekt på 3,1 MW. Det er også søkt om tillatelse etter energiloven til bygging og drift av Maridalselva kraftverk med tilhørende koblingsanlegg og kraftlinjer.

Det skal etter planene bygges et inntak ved en kulp i Maridalselva om lag 200 m nedstrøms utløpet av Sørgulevatnet ved kote 380. Inntaksdammen planlegges bygd i betong og blir omkring 4 m på det høyeste og ca 15 m lang over krona. Ved bygging av inntaksdammen vil vannstanden kunne variere med omkring 1 m. Fra inntaksdammen planlegges rørgata nedgravd i hele lengden på omkring 1450 m. Det etableres samtidig en permanent anleggsvei i rørtraseen. Kraftstasjonen plasseres ved bredden av Maridalselva på kote 15, ca 600 m fra utløpet i fjorden. Tilkobling til eksisterende 22 kV nett er planlagt via en ca. 600 m lang jordkabel.

I henhold til den opprinnelige søknaden var kraftverket planlagt uten slipp av minstevannføring. Etter sluttbefaring mottok NVE forslag til endringer i prosjektet. Endringene gjaldt minstevannføring, slukeevne og installert effekt. NVE har ikke funnet det nødvendig å sende planendringene på ny høring, men lagt de til grunn for videre beskrivelse og vurdering av planene.

Beskrivelse av området

Kraftverket vil ligge i Bremanger kommune i Sogn og Fjordane fylke, ca. 14 km nordnordøst for Florø og omlag 35 km langs riksvei 615, vestsørvest for Svelgen. Maridalselva kommer fra fjellområdet i Maridalen på halvøya som begrenses av Frøysjøen/Gulen/Midtgulen og Norddalsfjorden og renner ut i Sørgulen, en gren av Gulen. Nedbørfeltet når opp i ca. 700 meter over havet. Fra vannskillet mot Terdalselva i sør er vassdraget ca. 4 km langt til utløpet i Sørgulen. Tiltaket vil berøre en strekning på ca. 1,8 km av Maridalselva mellom utløpet av Sørgulvatnet og til utløpet fra kraftstasjonen. Utbyggingsområdet vil få vegforbindelse via en avgrening fra fylkesveg 577.

Området ved Sørgulen har bergarter av devonsk alder og tilhører det såkalte Hornelens devonfelt. Det er sandstein som dominerer området. Sentralt i nedbørfeltet ligger Sørgulevatnet og to mindre vann. Øvre del av utbyggingsområdet ligger over tregrensa og kan karakteriseres som sårbart høyfjellsområde. På utbyggingsstrekningen renner Maridalselva relativt bratt med små fosser og stryk øverst, lengre nede flater elva mer ut og renner med jevnere fall. Fra inntaket renner elva ned i en dal som er dominert av løs stein og ur og til dels tett skog.

Eksisterende inngrep i vassdraget

Utbyggingsområdet er uberørt av tekniske inngrep. Nederst mot fjorden mot utløpet av den planlagte kraftstasjonen, er det spredt bebyggelse med dyrket mark og beitemark. Elveløpet er rettet ut og delvis bebygd i dette området. En 22 kV kraftledning som kraftverket vil bli tilknyttet krysser vassdraget ved utløpet i fjorden. Deler av området i og rundt tiltaksområdet er brukt som beite for storfe og for uttak av ved.

Teknisk plan

Reguleringer

Det blir ingen overføringer eller reguleringer i forbindelse med utbyggingen.

Inntak

Kraftverksinntaket er planlagt bygget ved utløpet fra kulp på kote 380. Dammen forutsettes bygd i betong og blir anslagsvis 1,5 – 4 meter høy og ca. 15 m lang over krona. Volumet i kulpen er anslått til ca. 1500 m³. Vannstanden i inntakskulpen forutsettes å ville variere med inntil en meter. På grunn av terrengforholdene vil dammen bli synlig fra et kort parti helt øverst mot inntaket og fra overliggende fjellområder. Kraftverksinntaket er planlagt bygget ved siden av dammen slik at rør uttaket dykkes til frostfri dybde og forsynes med varegrind, føringer for setting av bjelkestengsel samt en stengeanordning som eventuelt vil ha funksjon som rørbruddsventil.

Rørgate

Vannet er forutsatt ført i nedgravde rør fra inntaket til kraftstasjonen. Det forutsettes lagt GPR-rør med diameter på 700-800 mm øverst og duktile støpejernsrør nederst. For å komme fra uttakskulpen må røret legges i en sprengt grøft som vil få en dybde på anslagsvis 5-7 m. Rørgatetraseen er planlagt på vestsiden av elva og går gjennom en bratt morenerygg som er preget av store avsetninger med løs stein og ur. Lenger ned vil traseen stort sett ligge i terreng med spredt skog og til dels løsmasser. Total rørlengde fra inntaket til kraftstasjonen er ca. 1450 m. I traseen for tilløpsrøret må det påregnes en del sprengningsarbeide og forflytting av løsmasser. I rørtraseer regnes generelt et ryddebelte på minimum 10-12 meter der skogen må fjernes. Det er planlagt en permanent anleggsvei som skal følge rørgata opp til inntaket.

Kraftstasjon

Kraftstasjonen er planlagt plassert ved bredden av Maridalselva på kote 15 og ca. 600 m fra utløpet i fjorden. Fra stasjonen leder en kort avløpskanal vannet ut i elva. I kraftstasjonen er det planlagt installert et 4 strålet vertikalt aggregat av Peltontypen. Aggregatet er planlagt med en effektytelse på inntil 3,5 MW ved netto fallhøyde på om lag 352 m og maksimal slukeevne på 1,15 m³/s. Til sammenligning er middelvannføringen på 520 l/s og alminnelig lavvannføring 60 l/s. Kraftstasjonen antas å ville dekke en grunnflate på ca. 70-80 m².

Elektriske anlegg

Generatoren er ifølge søknaden planlagt med en ytelse på 3,4 MVA med antatt spenning på 6,6 kV. Generatorspenningen transformeres opp til 22 kV via en trafo med samme ytelse som generatoren.

Veier

Kraftstasjonen vil ligge ca. 600 m fra fylkesveg 577. Det er planlagt bygget en ny veg til kraftstasjonen og bru over elva. Nederst skal vegen følge traseen for eksisterende traktorveg. Den nye vegen blir ca. 600 m. For etablering av rørgrofta og frakt av rør og masser skal det anlegges en permanent anleggsveg. Vegen vil så vidt mulig følge rørtraseen oppover dalen og opp til inntaket, men må tilpasses terrenget. Samlet lengde ut fra den aktuelle stigningen blir omlag 2500 m.

Massetak og deponi

Det blir ingen overskuddsmasser av betydning, men det må fjernes mye stein fra rørtraseen. I kraftstasjonsområdet vil eventuelle masser bli planert ut langs vegen, og langs rørgata vil løsmassene bli planert langs vegtraseen.

Hydrologisk grunnlag

Kraftverket utnytter et nedbørfelt på 3,75 km² ved inntaket og middelvannføringen er beregnet til 0,52 m³/s. Avrenningen varierer fra år til år med dominerende høst-, vinterflom. Laveste vannføring opptrer gjerne om sommeren. 5-persentil sommer- og vintervannføring er beregnet til henholdsvis 0,06 og 0,09 m³/s. Alminnelig lavvannføring for vassdraget ved inntaket er beregnet til 0,06 m³/s. Etter sluttbefaring sendte søker inn en revidert plan med forslag om økt installert effekt i kraftverket på inntil 3,5 MW og maksimal slukeevne på inntil 1,5 m³/s. Søker har foreslått å slippe en minstevannføring på den berørte strekningen på 30 l/s i vintersesongen og 60 l/s i sommersesongen. Dette vil i følge søknaden redusere produksjonen fra 11,8 GWh til 10,6 GWh/år.

NVE har kontrollert det hydrologiske grunnlaget i søknaden. Vi har ikke fått vesentlige avvik i forhold til søkers beregninger. Alle beregninger på basis av andre målte vassdrag vil ved skalering til det aktuelle vassdraget være beheftet med feilkilder. Dersom spesifikt normalavløp er beregnet med bakgrunn i NVEs avrenningskart, vil vi påpeke at disse har en usikkerhet på +/- 20 % og at usikkerheten øker for små nedbørfelt.

Produksjon og kostnader

Søker har beregnet gjennomsnittlig kraftproduksjon i Maridalselva kraftverk til ca. 10,63 GWh. Byggekostnadene er estimert til 27 mill. kr. Dette gir en utbyggingspris på 2,29 kr/kWh basert på prisnivå 2. kvartal 2007.

Arealbruk og eiendomsforhold

Inntaksområdet, trasé for tilløpsrør, kraftstasjon med adkomst og anleggsveg vil beslaglegge et areal på ca. 21 daa. Ca. 14,5 daa av disse vil bli brukt som trasé for tilløpsrør og deler av arealbruket er midlertidig.

Grunneiere er Johannes og Edith Mulehamn, gnr 5, opp til ca. kote 200. Høyere opp ligger elva i felleseie mellom alle bruk. Grunneierene er rettighetshavere til både fall og grunn som er nødvendig for å utnytte elva til kraftproduksjon. Inntaket, inntaksdammen og øvre del av vannvegen ligger i felleseie sammen med øre del av vannveien.

Tiltakshaver har selv ansvar for å avklare de privatrettslige forholdene til ev. andre rettighetshavere i området.

Forholdet til offentlige planer

Kommuneplan

Utbyggingsområdet er avsatt som landbruks-, natur, og friluftslivs (LNF) område sone 1 og 2 i kommuneplanens arealdel. Dette betyr at det er generelt byggeforbud i området, og det må søkes om dispensasjon for å få bygge kraftverk der. Ifølge fylkeskommunen er det ingen fylkeskommunale planer i det berørte området.

NVE har tatt hensyn til foreliggende revidert plan "Regional plan med tema knyttet til vannkraftutbygging" for Sogn og Fjordane da det ikke foreligger noen endelig vedtatt plan.

Inngrepsfrie naturområder i Norge (INON)

Selve utbyggingsområdet ligger i et INON-område. Tiltaket vil medføre at ca. 3 km² av sone 2 går tapt, og ca. 0,7 km² av sone 1 vil endre status til sone 2.

Tiltakets virkninger - Fordeler og ulemper

Nedenfor har vi gitt en oversikt over hva NVE anser som de viktigste fordelene og skadene/ulempene ved den planlagte utbyggingen:

Fordeler

- Prosjektet vil i følge søknaden gi ca. 10,63 GWh i ny årlig fornybar energiproduksjon.
- Kraftverket gir inntekter til søker og grunneier og inntektsskatt til kommunen og Staten

Ulemper

- En utbygging vil medføre redusert vannføring på utbyggingsstrekningen. Den store vannføringsreduksjonen vil endre vassdragets karakter og redusere dets verdi som landskapselement.
- Det er ulemper knyttet til fysiske inngrepet, først og fremst i forbindelse med etablering av rørgata og den permanente anleggsveien som vil bli et svært markert og skjemmende inngrep i terrenget opp dalen.

NVEs vurdering etter vannressursloven

NVEs vurderinger er basert på informasjon i søknaden og høringsuttalelsene samt sluttbefaringen i området 23.5.2012. Hovedinteressene synes å være knyttet til økt fornybar kraftproduksjon og økonomiske interesser for søker som må avveies mot effekten av et inngrep i det eksponerte og sårbare terrenget som er viktig for landskapsopplevelsen for besøkende i området.

Hydrologiske virkninger av utbyggingen

Kraftverket er planlagt med en slukeevne på 1150 l/s tilsvarende 221 % av middelvannføringen på 520 l/s. Foreslått minstevannføring er 30 l/s vinter og 60 l/s sommer. Tilsiget fra restfeltet vil ifølge søknaden bidra med en middelvannføring på 44 l/s ved kraftstasjonen. Uten slipp av minstevannføring vil det ifølge søknaden være overløp over dammen 41 dager i et middels vått år og ingen dager vil vannføringen være under summen av minste slukeevne slik at kraftstasjonen må stoppe og hele tilsiget slippes forbi inntaket. Forslag om slipp av minstevannføring ble ettersendt 1.6.2012 og er ikke med i de hydrologiske beregningene i søknaden.

NVE mener at den omsøkte maksimale slukeevnen vil frata vassdraget størsteparten av dets naturlige vannføringsdynamikk. Redusert vannføring vil gi redusert areal for produksjon av botndyr. Disse endringene kan i sin tur gi endra livsvilkår for vassdragstilknyttede arter av fugl og anadrom fisk gjennom endringer i næringstilgang. NVE mener at drift i vassdraget må opprettholdes ved slipp av minstevannføring dersom næringstilgangen til fugl og fisk skal opprettholdes. Slipp av minstevannføring vil være et viktig avbøtende tiltak i en eventuell konsesjon.

Biologisk mangfold

Naturmangfoldloven trådte i kraft den 1. juli 2009. Loven fastsetter forvaltningsmål for arter, naturtyper og økosystemer, og lovfester en rekke miljørettslige prinsipper, blant annet "føre-var" prinsippet, og prinsippet om økosystemforvaltning og samlet belastning. Naturmangfoldloven legger

føringer for myndigheter der det gis tillatelse til anlegg som vil kunne få betydning for naturmangfoldet. Etter NVEs syn blir formålet i naturmangfoldloven i praksis ivarettatt gjennom de grundige prosessene og vurderingene som ligger til grunn for et konsesjonsvedtak.

I NVEs vurdering av søknaden om Maridalselva kraftverk legger vi til grunn bestemmelsene i nml. §§ 4-5 og §§ 8-12. Et positivt vedtak fattes kun der hvor fordelene og nytten av å gjennomføre tiltaket vurderes å være større enn skadene og ulempene for allmenne og private interesser. Tiltakets virkning for naturmangfoldet er et sentralt tema i denne vurderingen.

Det er ingen registreringer i vilt databasen i fylket som er relevante for prosjektet. Heller ikke DNs naturbase har noen prioriterte naturtyper som er registrert i området. Topografisk er området eksponert mot nord og med fuktig miljø langs elva. Karplantefloraen i området er relativt artsfattig. Øvre del av utbyggingsområdet er mest preget av vanlig fjell- og fattigmyrsarter, men mager fjellbjørkeskog tar etter hvert mer over. Konklusjonen for moser og lav er at området er ganske artsrikt, men det er ikke funnet noe som indikerer at det kan finnes spesielt interessante miljø. Når det gjelder fossefall antas det at det foregår hekking. Ellers er det observert både ørn og hauk i området, sannsynligvis på matsøk. Fiskeundersøkelser i elva viser at den anadrome strekningen går ca. 500 m opp fra sjøen. Ifølge søknaden er det observert ål nederst i elva, men arten ble ikke påvisk ved fiskeundersøkelsen. Vi har derfor ikke vektlagt dette i vår vurdering.

NVE har vurdert tiltaket i henhold til forvaltningsmålene for naturtyper og økosystemer nml. §4 og forvaltningsmål for arter §5. Kravet om kunnskapsgrunnlaget, nml. §8 er oppfylt og står i forhold til sakens karakter og "føre-var-prinsippet" §9 er etter vårt syn ivarettatt.

NVE mener at redusert vannføring på den berørte strekningen vil få negative konsekvenser for vannlevende organismer i elva. Produksjon av botnfåuna vil bli vesentlig redusert og levevilkårene for fossefall og fisk forringet. Forholdene langs elva vil antakelig også bli endret på grunn av redusert vannføring, og vilkårene for fuktrevende kryptogammer, særlig mose, blir trolig dårligere. Tatt i betraktning en ordinær artsammensetning som helhet er NVE av den oppfatning at minstevannføring hele året vil være et tilstrekkelig avbøtende tiltak.

Fisk og ferskvannsbiologi

Fiskeundersøkelser med prøvefiske viser at den anadrome strekningen av elva strekker seg omkring 500 m fra utløpet i fjorden og oppover. Resultatene fra undersøkelsen tyder på at elva nedenfor kraftstasjonen er et godt gyte- og oppvekstområde for sjørøtt. Det er registrert et godt egnet gytesubstrat fra sjøen og opp til den planlagte kraftstasjonen. Kraftstasjonen er planlagt plassert omkring 600 m før utløpet i Sørgulen. Det er ikke noe naturlig vandringshinder før den planlagte kraftverksplasseringen så det er sannsynlig at anadrom fisk kan trekke forbi denne og opp til der elva begynner å stige. En utilsiktet driftsstans vil kunne føre til at vannføringa blir lavere langt nedenfor kraftverket, noe som kan føre til stranding av fisk og tørrlegging av rogn. Maridalselva har en djupål som kan medføre at store deler av elvebunnen blir tørrlagt dersom vannstanden blir liten. Dette gjør at det i denne elva er økt risiko for stranding selv om elva har en forholdsvis høy restvannføring ved kraftstasjonen. Ovenfor den anadrome strekningen er det trolig produksjon av stasjonær ørret.

Etter NVEs vurdering vil redusert vannføring på utbyggingsstrekningen mellom inntaket og kraftstasjonen vil gi redusert areal for produksjon av botndyr som i sin tur kan gi endra livsvilkår for vassdrastilknyttede arter av fugl og anadrom fisk gjennom endringer i næringstilgang. Kraftverksutbyggingen vil også medføre økt risiko for negative effekter på anadrom fisk i vassdraget nedenfor kraftverket ved store og plutselige vannføringsendringer som følge av utfall. Slipp av minstevannføring og installering av omløpsventil vil være viktige og nødvendige avbøtende tiltak i en eventuell konsesjon.

Landskap og INON

Området ved Sørgulen har bergarter av devonsk alder og tilhører det såkalte Hornelens devonfelt. Det er sandstein som dominerer området. Sentralt i nedbørfeltet ligger Sørgulevatnet og to mindre vann. Øvre del av utbyggingsområdet ligger over tregrensa og kan karakteriseres som sårbart høyfjellsområde. På utbyggingsstrekningen renner Maridalselva relativt bratt med små fosser og stryk øverst. Lengre nede flater elva mer ut og renner med jevnere fall. Det er få kulper i elva som renner gjennom grove masser, til dels stor stein. Fra inntaket renner elva ned i en dal som er dominert av løs stein og ur og til dels tett skog. Øverste del av Maridalselva er synlig fra fjorden og fylkesveien, og fremstår som et viktig element i landskapsbildet. Inngrepet i forbindelse med etablering av rørgata og den permanente anleggsveien vil etterlate et bredt belte i terrenget opp dalen til inntaket. I anleggsperioden må man påregne mye sprenging og store inngrep øverst i dalen ved fremføring av vannvei og anleggsvei gjennom en sidebratt ur. Nederst i influensområdet renner elva slakere og grenser til et kulturlandskap med en stor naturbeitemark. Her er det finere avsetninger av stein og grus. Kraftstasjonen vil ligge i utkanten av beitemarka. Grøfta for tilknytningskabelen er planlagt gjennom beitemarka.

Fylkesmannen i Sogn og Fjordane har uttalt at; ”*Konflikten knytt til Maridalselva kraftverk er i hovudsak knytt til landskap i øvre del av tiltaksområdet. Det er særleg knytt til vegframføring og rørgate, men dette vil tones ned over tid og god planlegging vil kunne redusere inntrykket.*”

Høyfjellsområder er spesielt sårbare for inngrep og fysiske installasjoner som demninger og veger er ofte lett synlige på lang avstand. I høyfjellsområdet er det lite løsmasser og revegetering etter inngrep i terrenget går ofte svært seint. Ifølge OEDs retningslinjer bør inngrep som er svært synlige og som etterlater seg store sår i naturen i sårbare høyfjellsområder unngås. NVE mener at sprenging av en dyp grøft i inntaksområdet vil medføre et betydelig inngrep i et sårbart høyfjellsområde og strider imot OED sine retningslinjer. NVE er ikke enige med Fylkesmannen i at virkningen vil tones ned over tid da terrenget er av en slik art, og til dels over tregrensa, at dette må oppfattes som varig synlige inngrep.

Potensialet for utbygging av små kraftverk er spesielt stort i vestnorske fjorder, områdene opplever derfor et betydelig utbyggingspress. I følge OEDs retningslinjer skal det ved planlegging av småkraftutbygging i fjordlandskap utvises særlig varsomhet med sikte på å bevare landskapskvalitetene og helheten i landskapet. Inngrep som medfører bortfall eller vesentlig reduksjon av dominerende landskapselementer, for eksempel fosser i fossefjordlandskap, bør som hovedregel unngås. Etter NVEs vurdering vil fraføring av vann i øvre del av utbyggingsstrekningen føre til en reduksjon av den markante fossen som er synlig fra fjorden og fylkesveien. Dette medfører bortfall av et viktig landskapselement og vil redusere landskapskvaliteten i området. Sett i sammenheng med de betydelige inngrepene i dalen i forbindelse med etablering av rørgata og anleggsvei vil inngrepet etter NVEs syn ha en negativ effekt på helheten i fjordlandskapet og redusere totalopplevelsen for besøkende i området.

Inngrepsfrie naturområder i Norge (INON)

Mellom Botnafjorden i sør og Sørgulen i nord ligger det et stort område med inngrepsfri natur i sone 2 (mellom 3 og 1 km fra nærmeste inngrep). Det er også igjen et lite areal av sone 1 (mellom 5 og 3 km fra nærmeste inngrep). Det berørte INON område er ifølge biologisk mangfold rapporten verdsatt som viktig. Fordi øvre del av utbyggingsområdet ligger i et INON-område, vil et forholdsvis stort areal endre INON status. Tiltaket vil medføre at ca. 3, km² av sone 2 går tapt, og ca. 0,7 km² av sone 1 vil endre status til sone 2. Tiltak i INON-områder, eller tiltak som minsker omfanget av INON-områder,

medfører i utgangspunktet konflikt med nasjonale miljømål. NVE vurderer graden av konflikt med INON-områder sammen med andre verdier som landskap og friluftsliv.

NVE viser til Olje- og energidepartementets retningslinjer for små vannkraftverk i sin vurdering av inngrepets konsekvenser for landskapet i influensområdet. Etter NVEs vurdering vil fraføring av vann på utbyggingsstrekningen redusere Maridalselvas verdi som landskapselement. Inngrepene i forbindelse med etablering av rørgate og anleggsvei opp dalen medføre et betydelig inngrep i landskapet. Etter en totalvurdering av inngrepenes virkninger på landskapet i et inngrepsfritt naturområde (INON) mener NVE at de omsøkte planene vil redusere Maridalselvas verdi som landskapselement og ha en stor negativ effekt på landskapskvaliteten i område.

Kulturminner

Ifølge Sogn og Fjordane fylkeskommune er det ikke gjort registreringer av spesielle kulturminner i området. Standardvilkår om aktsomhet og varslingsplikt, vil etter vårt syn være dekket i denne saken.

Brukerinteresser

Utbyggingsområdet er avsatt som landbruks-, natur, og frilufts (LNF) område sone 1 og 2 i kommuneplanens arealdel. Utbygging av kraftverket er tatt med i arealplanen for kommunen. Adkomst til fjellområdet følger ikke dalen på grunn av det vanskelige terrenget, men utbyggingen vil fremstå som et synlig inngrep for allmenn ferdsel i høyfjellet. Området regnes for å være et godt jaktterreng for hjort. Utbyggingen forventes ifølge søknaden ikke å få direkte konsekvenser for friluftsliv i området annet enn i anleggsfasen og i den grad de reduserte landskapsverdiene og det visuelle inntrykket av inngrepet reduserer naturoplevelsen.

NVE mener at de totale landskapmessige inngrepene vil føre til en reduksjon av landskapsverdien for allmenn ferdsel i høyfjellet og for de som benytter fylkesvei 577 langs fjordarmen. Selv om det er begrenset med friluftsliv i dette området er NVE av den oppfatning at det må utvises varsomhet med å tillate utbygginger som påvirker landskapet i så stor grad som i dette tilfelle da dette også kan legge føringer i andre saker der friluftslivsinteressene er større.

Samfunnsmessige virkninger

Utbyggingen vil bidra med ekstra inntekter til grunneieren. I anleggsperioden forventes at noe arbeid vil utføres av lokale. Noe av investeringen vil dermed tilfalle Bremanger kommune gjennom ordinære skatteinntekter. Det blir ikke aktuelt å betale grunnrenteskatt eller naturressursskatt på anlegget siden installasjonen er mindre enn 5,5 MVA.

Samlet belastning

Naturmangfoldloven trådte i kraft den 1. juli 2009. Loven fastsetter forvaltningsmål for arter, naturtyper og økosystemer, og lovfester en rekke miljørettslige prinsipper, blant annet "føre-var" prinsippet og prinsippet om økosystemforvaltning og samlet belastning.

Det er søkt om konsesjon for utbygging i fire mindre vassdrag i Bremangerområdet som har utløp i Sørgulen innenfor en strekning på ca. 3 km, Maridalselva, Oladalselva, Sagedalselva og Mørkedalselva.

De omsøkte prosjektene er i uavhengige vassdrag, men drenerer ned til samme fjorden. Mørkedalselva og Sagedalselva ligger nær hverandre litt ute i fjorden og øvre del av Sagedalselva er eksponert mot fjorden, mens Mørkedalselva er skjult av vegetasjon. Maridalselva og Oladalselva ligger innerst i

fjorden og er knyttet til to mindre dalføre. Vegetasjonsdekke i området er varierende på grunn av varierende løsmasser og elvene er derfor ulikt eksponert.

Området sør for Sørgulen er et av de største områdene med inngrepsfri natur (INON) i Bremanger kommune. Et større område knyttet til Myklebustfeltet er registrert som regionalt viktig friluftsområde. Den vesentlige delen av området er tilknyttet fjellområdene rundt Sørgulen og sammenfaller i stor grad med INON-område. Alle de omsøkte kraftverkene berører et INON-område og vil ved en eventuell konsesjon medføre bortfall av INON-område sone 1 og/eller 2. Sagevatnet og Olavatnet og øverste del av Sagelva, Oladalselva og Maridalselva ligger innenfor et område som i kommuneplanen er markert som LNF-område der friluftsliv er dominerende, og i fylkesplanen for arealbruk avsatt som et regionalt viktig friluftslivsområde.

Vassdragene har mange likhetstrekk, de er relativt bratte og korte og er preget av bar fjellgrunn og sparsom vegetasjon øverst og frodig skog og annen vegetasjon nederst. Virkningene i vassdragene har mange fellestrekk. Det vil bli markerte spor etter rørgatene der skogen er fjernet og grøftetraseer anlagt. Videre vil vannføringsreduksjonen på utbyggingsstrekningene få merkbare konsekvenser, dels for vannlevende organismer, dels ved at et landskapselement vil bli svekket på de strekningene elvene er synlig.

I henhold til Naturmangfoldloven §10 skal påvirkning av et økosystem vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for. NVE mener at utbygging av mange små kraftverk i Sørgulen kan føre til bortfall av flere viktige landskapselementer, som for eksempel fosser og stryk, som har stor betydning for landskapets karakter og særtrekk. Hvert enkelt inngrep kan isolert sett ha liten betydning, mens samlet belastning i området kan medføre at opplevelsverdier knyttet til landskapet blir sterkt forringet. De omsøkte planene i området er derfor vurdert i forhold til samlet belastning i et utvidet influensområde.

Ut fra en slik vurdering og sett i forhold til det enkelte kraftverkets virkninger har NVE i egne vedtak av i dag gitt tillatelse til Mørkedalselva kraftverk med inntak betydelig lenger ned i elva. Der er også gitt tillatelse til bygging av Oladalselva kraftverk på nærmere fastsatte vilkår. Søknad om tillatelse til Sagedalselva kraftverk er avslått på grunn av svært store landskapsmessige virkninger. For NVEs vedtak i denne saken viser vi til vår vurdering og konklusjon nedenfor.

Oppsummering

En utbygging etter omsøkt plan vil gi om lag 10,6 GWh/år i ny fornybar energiproduksjon. Dette er en produksjon som er vanlig for småkraftverk. Selv om dette isolert sett ikke er et vesentlig bidrag til fornybar energiproduksjon, så utgjør småkraftverk samlet sett en stor andel av ny tilgang de senere år. De to siste årene har NVE klarert om lag 1,3 TWh ny energi fra småkraftverk. De aller fleste prosjektene vil ha enkelte negative konsekvenser for en eller flere allmenne interesser. NVE mener at så lenge disse interessene ikke er av svært stor verdi eller dersom de kan avbøtes i tilstrekkelig grad gjennom vilkår, så kan det gis konsesjon til tiltaket.

I høringsrunden kom det inn uttalelser fra Bremanger kommune, Sogn og Fjordane fylkeskommune, Fylkesmannen i Sogn og Fjordane, Sogn og Fjordane Energi AS, Statens Vegvesen og Sogn og Fjordane turlag. Ingen av de sentrale høringspartene motsatte seg konsesjon, men samtlige hadde bemerkninger til planene. Bremanger kommune poengterer i sin uttalelse at Maridalsvatnet ligger i et LNF-område og er avsatt som regional viktig friluftsområde i fylkesplanen for arealbruk. Fylkesmannen i Sogn og Fjordane uttaler at konflikten knyttet til Maridalselva kraftverk i hovedsak er knyttet til landskap i øvre del av tiltaksområdet, særlig i forbindelse med veiframføring og rørgate. Alle høringspartene som har uttalt seg om kraftverksplanene oppfordrer til krav om slipp av

minstevannføring av hensyn til biologisk mangfold i elvene. Fylkesmannen og turlaget mener det må etableres omløpsventil i kraftstasjonen av hensyn til anadrom fisk.

NVE viser til Olje- og energidepartementets retningslinjer for små vannkraftverk til bruk ved utarbeidelse av regionale planer og i NVEs konsesjonsbehandling hvor det fremgår at verdifulle landskapselementer, sårbare høyfjellsområder og fjordlandskap har stor verdi for allmennheten og skal tas hensyn til i konsesjonsbehandlingen av småkraftverk i Norge.

NVE mener at terrenginngrepene i det sårbare høyfjellsområdet i øverste del av influensområdet og det særpregede, åpne naturlandskapet i den bratte steinura i dalen langs Maridalselva vil bli betydelige, særlig i anleggsfasen, men inngrepene vil trolig heller ikke være mulig å avbøte på en god måte i et lengre tidsperspektiv. NVE vektlegger særlig at fremføring av rørgata og vei gjennom en mektig ur og i sidebratt terreng vil gi svært skjemmende inngrep. NVE mener også fraføring av vann på strekningen mellom inntaket og kraftstasjonen vil føre til at fossen blir redusert som viktig landskapselement. Utbyggingen vil føre til en reduksjon av inngrepsfrie naturområder (INON), men dette i seg selv er ikke tillagt avgjørende vekt i forhold til de samlede landskapsmessige inngrepene som tiltaket medfører.

Etter NVEs vurdering av de omsøkte planene og hensyn til samlet belastning i området vil ulempene forbundet med de store terrenginngrep i det åpne naturlandskapet og fraføring av vann på utbyggingsstrekningen som reduserer fossens verdi som landskapselementvære større enn fordelene av en økt kraftproduksjon på ca. 10,6 GWh, og lokal verdiskaping. Inngrepene kan etter vår vurdering ikke avbøtes i tilstrekkelig grad med fastsettelse av vilkår.

NVEs konklusjon

NVE mener at ulempen ved bygging av Maridalselva kraftverk er større enn fordelene. Kravet i vannressursloven § 25 er ikke oppfylt.

Øvrige forhold som er tatt opp av høringspartene gjelder i større grad krav til vilkår og avbøtende tiltak eller andre forhold som ikke er av betydning for vår konklusjon. Grunnet avslaget er ikke disse drøftet her.